

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 16. JANUARJA 1964
Leto XVI. — Štev. 2 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK "LJUŠKI GLAS", NATO OD JULIJA 1952 KOT "OBMURSKI TEDNIK", DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE "POMURSKI TISK" V MURSKI SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIC — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK JOŽE VILD — NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KOČLJEVA UL. 2, TELEFON 91-103

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE V SOBOTI O OSNUTKU STATUTA:

Pomemben prispevek k javni razpravi

Konec preteklega tedna sta oba zbora soboške občinske skupščine posvetila edino točko dnevnega reda seje razpravi o osnutku občinskega statuta. Po izčrpnih razpravah, za katero so bili značilni številni konstruktivni predlogi odbornikov in pristojnih republiških ter zveznih poslancev, so ocenili pripravljeno gradivo osnutka v osnovi za primerno za javno razpravo. S tem se je dejansko začela javna razprava, v kateri bodo občani do sredine februarja pomagali s svojimi pripombami in predlogi občinski komisiji, da bo lahko dokončno oblikovala vsestransko utemeljeno in za nadaljnji razvoj te velike komune temeljito listino.

Med osnovnimi ugotovitvami odbornikov, ki so ocenili nekatera poglavja statuta oziroma posamezna določila za premalo popolna in konkretna, se velja ustaviti pri poglavju, ki obravnava samoupravljanje v gospodarstvu. To poglavje, ki naj bi nakazovalo odnose na relaciji komuna — gospodarske organizacije, je po splošni oceni odbornikov premalo precizno zlasti v določilih, ki odražajo družbeno politično vlogo komune do nalog gospodarskih organizacij, ki se v medsebojnih odnosih vse česče srečujejo s splošnimi koristmi celotne občinske skupnosti. Ne da bi statut krnil načelo samostojnega odločanja kolektivov delovnih enot, lahko to poglavje vsebuje dovolj precizna stališča in konkretna določila, kako usklajevati razvoj gospodarskih organizacij, zlasti njihove programe o pomembnih ekonomskih ukrepih, kot izpopolnjevanje ali večanje zmogljivosti, medse-

bojno povezovanje, združevanje itd. Le tako se bo moči, menijo nekateri odborniki, izogniti škodljivi dvotirnosti, slabemu izkoriščanju kapacitet, samovoljnemu ukrepom nekaterih gospodarskih enot ki spravljajo v odvisnost ali podrejenost vlogo druge delovne organizacije in podobno. Pri tem pa bo treba zlasti bolj precizirati vlogo svetov občinske skupščine, zakaj letem gre na njihovih področjih čvrstejša in v statutu določena funkcija usmerjanja.

Nad vse pomemben prispevek pričakujejo sestavljalci statuta od javne razprave za dokončno oblikovanje krajevnih skupnosti, ki naj bi jih bilo po predlogu v osnutku statuta 36, namesto dosedanjih 39 na področju občine. Nekateri odborniki so bili celo mnenja, da bi naj razprave občanov potekale tako, da bi se v osnutku izgnili teritorialnemu nakazovanju oziroma določanju teh skupnosti.

Vsekakor pa bo sedanji predlog dobra osnova za najširšo razpravo občanov, ki pa se po dosedanjih izkušnjah vse preveč zapirajo v ozke meje svojih vasi.

Niso redki primeri, da celo nekatera manjša naselja ali vasi, kjer krajevne skupnosti ne bi imele niti osnovnih funkcionalnih pogojev za obstoj.

težijo k osamosvojitvi. V večini primerov gre zgolj za lokalistične predsodke in lokalna nasprotja, ki bi jih prav v sedanjih razpravah s pomočjo Socialistične zveze, kot nosilca teh razprav, ugladili in se z razsodnimi stališči odločili za najboljše rešitve. Ker marsikje pogojujejo teritorialno razdelitev krajevnih skupnosti kmetijske za druge s svojimi območji, bodo lahko v te razprave koristno posegle tudi kmetijske organizacije.

Sportni dnevi v zimskem času so zelo priljubljeni med dijaki. To velja tudi za dijake soboške ESS (na sliki)

OB RAZPRAH O STATUTU OBČINE LJUTOMER

Zaželeni so konkretni predlogi

Socialistična zveza v ljutomerski občini je organizirala razprave o osnutku občinskega statuta. V naslednjem sestavku prinašamo nekatere značilnosti osnutka. Zaželeno je, da bi dale razprave o osnutku čim več konkretnih predlogov, ki naj bi jih statut zajel pri dokončni formulaciji.

V razpravi o osnutku občinskega statuta se bo verjetno pokazalo, da posamezne službe niso dovolj obdelane. Slišati je tudi pripombe, da naj statut konkretno določi sredstva za posamezne dejavnosti. Pri tem je treba omeniti, da bodo imele v bodoče svoje statute vse delovne in druge samoupravne organizacije kakor tudi krajev-

ne skupnosti. Ti statuti naj bi podrobno prikazali posamezno službo ali podjetje, glede sredstev pa je v osnutku določilo, da se predvsem sredstva iz skupnih dohodkov delijo v vsakoletnem družbenem planom in to na osnovi programov razvoja posameznih dejavnosti v občini.

Določila statuta navajajo, da občinski organi nimajo

nobene pravice kršiti samoupravnost posameznih organizacij. Razmerja med občinskimi organi in delovnimi organizacijami prihajajo do izraza samo v zbiranju podatkov, v izdelavi analiz, v dajanju priporočil in predlogov, zbiranju sredstev in njihovem združevanju za potrebe splošno koristnih nalog.

Posebno poglavje statuta obravnava tudi vprašanja planiranja in kreditiranja. V osnutku so dane v tem pogledu široke možnosti sodelovanja med posameznimi delovnimi organizacijami in med organi občine. Osnova vsemu naj bi bil perspektivni in vsakoletni družbeni plan, ki pa morata izražati teže tako delovne organizacije kot širše družbene skupnosti. Statut nadalje določa, da morajo o vsakokratnem družbenem planu razpravljati tudi občani, ki lahko dajejo k družbenim planom svoje pripombe in predloge, s čimer naj bi se krepile oblike samouprave v občini.

Posebej obravnava občinski statut tudi službo pravne pomoči. Kljub visokim tarifam se ljudje raje zatekajo v premoženjskih zadevah k advokatom.

Sveti pri občinski skupščini so dobili z novo ustavno ureditvijo večjo vlogo in pomen, saj neposredno sodelujejo z občinsko skupščino, kateri dajejo svoje predloge. Predlog statuta določa tudi pristojnosti posameznih svetov. V statutu naj bi bilo zakonjeno načelo povezovanja svetov z delovnimi in drugimi organizacijami, kar je potrebno predvsem zaradi pravilnega usmerjanja razvoja. Sveti naj bi dajali tudi priporočila in smernice za delo posameznih delovnih organizacij, vendar osnutek statuta ne navaja nobenih sankcij, če posamezna organizacija teh priporočil ne bi upoštevala.

V predlogu statuta so podrobno obdelane tudi naloge občinske uprave. Ta naj bi poslovala strokovno in po sodobnih principih. Kot oblike neposrednega samoupravljanja navaja osnutek statuta zbere volivcev, zbere volivcev (Nadaljevanje na 2. strani)

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA ObO SZDL LENDA VA

Seminarji za člane KO SZDL

Člani izvršnega odbora občinskega odbora SZDL so v tork analizirali delo krajevnih organizacij SZDL.

Ugotovili so, da so bile v preteklem letu najuspešnejše tiste organizacije, ki so imele dobro vodstvo. Tam, kjer so bili delavni vsi člani odbora KO SZDL, so doseženi uspehi mnogo večji kot tam, kjer to ni slučaj. Nedelavnost odborov KO SZDL je v preteklem letu delno vplivala tudi na porast članstva. Na območjih, kjer so bile krajevne organizacije SZDL skupaj s svojimi vodstvi delavne, je bil zabeležen porast članov SZDL, drugod pa je število članstva celo padlo.

Člani izvršnega odbora so

OBČINSKI ZBORI
GASILSKIH DRUŠTEV
V LJUTOMERSKI OBČINI

Pred kratkim so se pričeli v ljutomerski občini tudi občni zbori gasilskih društev. Od 42 društev je opravilo občne zbere doslej že 12 društev. Na vseh občnih zborih razpravljajo o mladini ter o finančnih pogojih za delovanje društev. V Logarovcih so razpravljali tudi o nakupu motorne brizgalne, v Bolehnečicah pa o dograditvi gasilskega doma.

IZ SOBOŠKIH DELOVNIH KOLEKTIVOV

— V tork je upravni odbor pri Agroservisu razpravljal o ukrepih za novo delitev dela. Razpravljali so tudi o problemih, ki nastajajo zaradi pomanjkanja delovnih prostorov.

sprejeli tudi sklep o organizaciji seminarjev za člane odborov KO SZDL, ki bo v tem mesecu v 9 krajevnih centrih. Na sestanku so se tudi dogovorili o pripravah in nalogah, ki jih imajo organizacije SZDL v zvezi s predstoječimi razpravami o družbenem planu komune za leto 1964.

V nedeljo se bodo pričeli v soboški občini

Gasilski občni zbori

Tudi v soboški občini se bodo pričeli prihodnje nedelje občni zbori gasilskih društev. Na območju občine je 117 društev, ki štejejo okrog 4000 članov. Občni zbori naj bi bili končani do konca februarja.

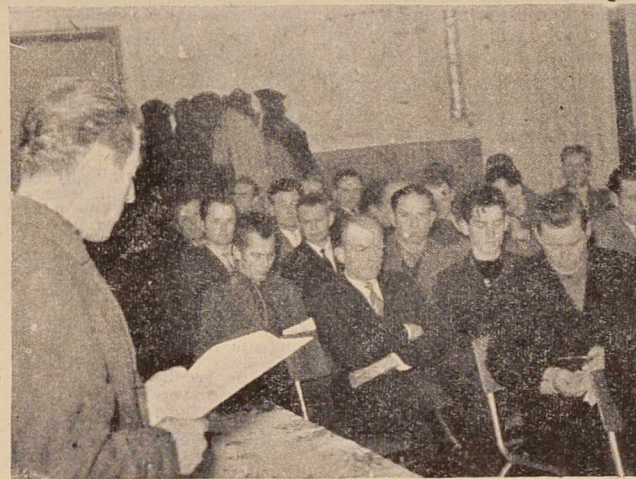
Gasilci bodo na občnih zborih razpravljali med drugim tudi o novih smernicah gasilske službe, ki jih je nakazal V. kongres Gasilske zveze Slovenije, o občinskem statutu ter o pripravah družbenih statutov.

Dosedanja aktivnost gasilskih društev je pokazala, da bo tudi v prihodnje potrebno vključevati v gasilska društva in v vodstva društev

— Osrednji delavski svet pri Muri bo v kratkem obravnaval proizvodni plan za leto 1964. Na dnevnem redu bo tudi poročilo o izvedenih letnih inventurah. Poleg omenjenega bodo razpravljali še o nabavi novih strojev.

Zimski motiv (foto S. K.)

Pred dnevi v Ljutomeru — še občni zbor šoferjev in avtomehanikov. Foto R. Gnezda

VODNA SKUPNOST ZA MELIORACIJE PREKMURJA V LETU 1963

Po Ledavi navzgor

Poleg rednih vzdrževalnih del na posameznih potokih, je vodna skupnost v lanskem letu nadaljevala z regulacijo Ledave od Polane navzgor. Regulirali so okrog 2 km vodnega toka, opravljena dela pa so bila vredna okrog 22 milijonov dinarjev.

Poleg tega pa so delali tudi na obmejni Ledavi, kjer na madžarski strani izvajajo regulacijska dela tudi Madžari. Dela, opravljena na naši strani so znašala 6 milijonov 800 tisoč dinarjev. Že omenjena vzdrževalna dela na potokih

so znašala okrog 12 milijonov dinarjev, kolikor znaša tudi vodni prispevek, ki ga plačuje v Prekmurju okrog 12.800 kmetovalcev.

V lanskem letu pa je opravila vodna skupnost tudi nekatera druga dela. Tako so urejali kanalizacijo in obratne poti na vseh delovnih kombinatah KIK, predvsem pa v Rakičanu. Vrednost teh del je znašala 35 milijonov dinarjev. Prav tako so urejali tudi cesto Ocinje — Kramarovi, za kar je bilo porabljenih 15 milijonov dinarjev. Celotni finančni plan lanske-

letnih del je znašal 100 milijonov dinarjev.

Na vodni skupnosti ugotavljajo, da bo letos nekoliko težje glede finančnih sredstev. Že v lanskem letu bi morali dobiti od vodne skupnosti za porečje Drave in Mure 20 milijonov dinarjev, dobili pa so le 5 milijonov.

V glavnem naj bi v letošnjem letu dokončali v lanskem letu pričeta dela, pri regulaciji Ledave pa bi morali priti vsaj do vtoka Bodskega potoka v Ledavo, to je približno 2,5 km po Ledavi navzgor.

OD TEDNA PANAMA

Ni se še poleglo komentiranje noveletnih poslanic in ugibanje o tem, kako se bodo razvijali mednarodni politični dogodki letos, ko je v Panami izbruhnilo. Studente je so z demonstracijami in zahtevu, da se naj izobesi v prekopu panamska državna zastava ponovno začeli boj za uresničitev tistih zahtev, ki jih je Panama že večkrat izjavila. Panama ne zahteva dosti: suverenost nad kanalsko cono, razumno odškodnino od ZDA za uporabo prekopa in enakopravnost panamskih uslužbencev z ameriški v Panamski družbi. V demonstracijah je bilo ubitih 60 ljudi, več kot sto pa ranjenih. Takoj so bili tudi prekrajani diplomatski odnosi z ZDA in začela so se različna posvetovanja. Ne ravno najbolj pametno je v tej situaciji pohitel ameriški zunanji minister Rusk z izjavo, da so v upor vmešani Kubanci s Castrom, ki je trenutno na obisku v Sovjetski zvezi. Obe strani sta sicer trdno ostali pri svojih zahtevah, vendar pa je več momentov, ki kažejo, da se situacija umirja. ZDA je ta upor spet opozoril, da bodo morale začeti z drugačno politiko do držav Latinske Amerike, vključno s Kubo. V ZDA tudi vedo, kakšne so zahteve Panamcev in da uživajo široko podporo Latinske Amerike, ki se tudi bori za podobne cilje.

Druga, kar je vznemirilo svet, je bil čez noč izvršen DRŽAVNI UDAR V ZANZIBARU

Udar je potekal gladko in organizirano in bivši sultanat je proglašen za republiko, sultan pa je zbežal na svoji jahti. Zanzibar je nekako pred mesecem dni postal samostojen, do takrat pa je čisto menjal kolonialne gospodarje. To ni velika država (meri 2.642 kvadratna kilometra in ima približno 300.000 prebivalcev) toda vrenje je opozorilo, da je celotna Afrika v velikem boju za neodvisnost.

V veliki dvorani poslopja Arabske lige v Kairu se je začela konferenca voditeljev 13 neodvisnih arabskih držav.

ARABSKI VODITELJI bodo obravnavali zapleteno palestinsko vprašanje in načrt Izraela, da preusmeri tok reke Jordan, kar bi imelo usodne posledice za sosednje države. V zvezi s tem bodo govorili tudi o ukrepih proti Izraelu, vsekakor pa tudi verjetno še drugih vprašanj. Konferenca se je začela v času izboljševanja medarabskih odnosov.

V FRANKFURTU že šesti dan sodijo nacističnim zločincem, ki so obtoženi množičnih umorov v koncentracijskem taborišču Auschwitz. Prvih šest obtožencev, ki so jih pripeljali pred sodišče, zavrača vse trditve obtožnice. Vsi obtoženci valijo krivdo na Adolfa Hitlerja in starešine v taborišču.

PREMIER KUBANSKE VLADE FIDEL CASTRO je prišel na obisk v Sovjetsko zvezo. S premierom Hruščovom je že imel več političnih razgovorov, enako pa tudi z drugimi sovjetskimi državniki. V zvezi s sedanjim obiskom omenjajo predvsem kubanske gospodarske težave, zlasti slab pridelek zaradi uragana. Sovjetska zveza bo odstopila Kubi del v Kanadi kupljene pšenice, nudila pa ji bo tudi ostalo gospodarsko pomoč. To je že drugi obisk Fidela Castra v Sovjetski zvezi v letu dni.

DO TEDNA

POMURSKI VESTNIK, 16. jan. 1964

Pri statutih še v zaostanku

Občinska komisija za statute delovnih organizacij pri Občinski skupščini Murska Sobota je doslej prejela v obravnavo 20 osnutkov statinov delovnih organizacij. Skupno pa je 108 takih organizacij, ki bodo morale imeti svoj statut. Zaostanek je še torej precejšen in to največji pri družbenih službah.

Pri obravnavi dosedanjih osnutkov so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti, ki so v glavnem skupne vsem osnutkom. Prav tako pa je opaziti, da imajo posamezni statuti nekatera področja zelo dobro obdelana, slabše pa ostala. V nekaterih statutih se premalo obdelane razmejitve med obrati, niso precizne in v tehtno določene njihove pristojnosti. Tudi glede referenduma je polno nejasnosti. Pomanjkljivo je določeno, kdaj je obvezen in kdaj ne.

Odnosi med komuno in delovno organizacijo so še vedno trd oreh. Morda bo te odnose lažje konkretizirati sedaj, ko je v razpravi tudi osnutek občinskega statuta, ker morajo biti določila vsklajena z njegovimi. Tudi glede poslovne tajnosti in dajanja informacij je polno nejasnosti, ker pravzaprav ni konkretno določeno, kaj je to poslovna tajna. V mnogih delovnih organizacijah imajo precejšnje težave pri določanju pristojnosti pomočnika direktorja, v dosedaj pred-

loženih osnutkih pa je tudi popolnoma izpuščeno določilo, kdo naj nadomešča direktorja, če je ta zaradi bolezni za dalj časa odsoten.

Mnogo nejasnosti se pojavlja v osnutkih statinov kmetijskih zadrug, ki ista vprašanja zelo raznoliko rešujejo. Osnovni problem je v določanju, kdo je najvišji organ kmetijske zadruge. V nekaterih zadrugah so mnenja, da je to občni zbor, druge zadruge pa zopet ne predvidevajo občnega zbora, ampak samo zadrugi svet in upravni odbor. Dejstvo je, da moramo kmetijsko zadruge pojmovati kot gospodarsko organizacijo, za katero je bistveno samoupravljanje. Na osnovi tega ni težko določiti, da so organi zadruge zadrugi svet, upravni odbor in direk-

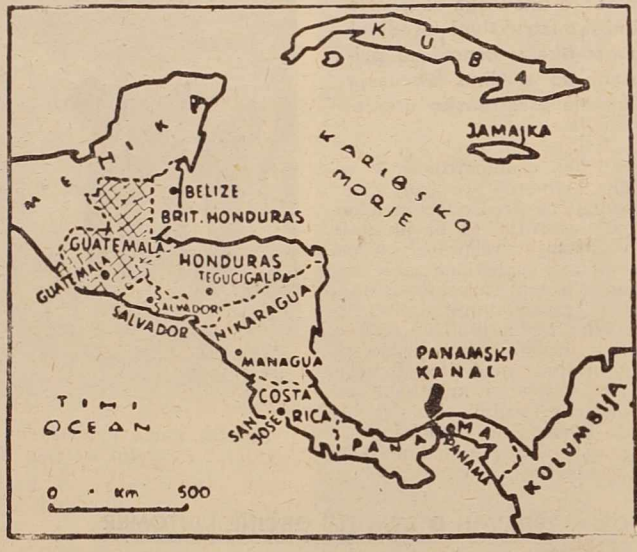
tor zadruge ter organi delovnih enot, občni zbor pa lahko razpravlja o posameznih vprašanjih, daje pobude za rešitve itd.

Tudi članstvo je zelo raznoliko tretirano. V nekaterih osnutkih je določeno, da je član vsakdo, ki plača simbolično pristojbino 100 dinarjev, drugi tega pogoja sploh ne postavljajo, temveč določajo, da je član tisti, ki trajno proizvodno sodeluje z zadrugo, njej prodaja določeno količino pridelkov ter vlaga pri zadrugi hranilno vlogo v določeni višini. Tudi o tem so različna mnenja ali je član zadruge lahko samo kmet ali tudi drugi.

Za šolske statute pričakujejo, da bodo v glavnem nekako tipizirani. Težnja po prepisovanju se pojavlja pri

manjših delovnih organizacijah, zlasti v obrtništvu, kjer pa je tudi največji zastoj pri sestavljanju statinov.

Med posebnimi problemi se pojavlja vprašanje ali naj statut obširneje določi pravice in dolžnosti članov delovnega kolektiva iz delovnega razmerja. V dosedanjih osnutkih zavzemajo določila precejšen del, vsekakor pa pomanjkljiv, ker ni mogoče pričakovati, da bo statut lahko podrobno obdelal ta vprašanja. Zato se pojavljajo mnenja, da bi naj statut imel temeljnja določila o pravicah članov kolektiva, vsa ostala določila glede pravic in dolžnosti iz delovnega razmerja pa bi naj bila podrobneje določena v pravilniku. S. B.

Zopet napetost v neposredni bližini Karibskega področja

Zaželeni so konkretni predlogi

(Nadaljevanje s 1. strani) delovnih skupnosti, referendum ter zbere stanovalcev. Na zborih volivcev naj bi občani obravnavali vprašanja širšega pomena, prav tako pa se bodo seznanjali volivci na zborih z delom občinske skupščine in njenih organov. Zbori volivcev obravnavajo tudi poročila o delu krajevnih skupnosti in drugih oblik družbenega upravljanja. Posebno mesto zavzemajo tudi zbori volivcev delovnih skupnosti, na katerih naj bi se volivci, zaposleni v delovnih organizacijah podobno kot volivci na vasi seznanjali z vsjo tekočo problematiko. Zbori volivcev naj bi v bodoče bolj odgovorno obravnavali tudi delo posameznikov, ki so jih občani izvolili v posamezne organe družbenega upravljanja.

Referendum (javno odločanje o neki zadevi) nima v osnutku občinskega statuta konkretnih določil. Odločitev o tem, kdaj naj se o neki zadevi razpravlja na referendumu, naj pripada občinski skupščini, če bo to zahteval poseben zakon, večina volivcev ali občinski odbor SZDL. Posebej je obdelano tudi načelo javnosti samoupravnih organov. To poglavje bo potrebno konkretno obdelati tudi v statutih delovnih organizacij in v statutih krajevnih skupnosti. Občinski odbor SZDL kot komisija za pripravo občinskega statuta pričakuje, da bo javna razprava o predlogu statuta dala tudi več koristnih predlogov za spremembe in dopolnitve posameznih določil statuta.

Beležka:

Besede v prazno

O konferencah in sestankih tudi v našem listu precej pišemo. Novinar se navadno potruži, da v strnjem poročilu bralca seznanji z najpomembnejšimi vprašanji in sklepi iz številnih in različnih sestankov. Prav zaradi tega v taksem sestavku včasih nehoti izpusti besede in mnenja, ki so jih prisotni izrekli v razpravi. Morda se nam zde takšne misli, brez uvodov in dolgih zaključkov nepomembne, pa si jih zato ne zapomimo. Mnogokrat je res tako, včasih bi pa morali nekatere misli tudi zapisati. Tako, kot rečimo mnenja o dveh perečih vprašanjih, o katerih sta na konferenci mladinice soboške občine govorila mladinice in mladinica.

Ze nekaj let nazaj govorimo o slabih odnosih, v kakršnih živijo učenci v gospodarstvu, kritiziramo delovne pogoje, metode usposabljanja, ravnanje z njimi in premajhno skrb za njihovo strokovno izpopolnjevanje. In od besed se nismo prišli daleč naprej. Se vedno »dežujejo« pripombe o nepravilnih odnosih, ki jih imajo nekateri starejši, kvalificirani delavci ali pa mojstri, do mladih učencev v gospodarstvu. Te in še druge stvari se iz leta v leto izboljšujejo in priznati moramo, največkrat v sklopu celotnih odnosov v delovnih kolektivih, ne pa po zaslugi naših prizadevanj. Podobna stvar pa je očitna tudi, če govorimo o strokovnem usposabljanju učencev v gospodarstvu. Vsi trdimo, da je v podjetjih, kjer imajo po več deset učencev, potrebno organizirati takšen način usposabljanja, da bo le tem nudil možnosti za pridobitev kvalitete strokovnega znanja. Trdimo res, toda v mnogih delovnih organizacijah učence učijo prav tako, kakor so jih učili pred petimi in več leti. Negleda na to, da se je sam proizvodni proces v tem podjetju že znatno izboljšal, moderniziral in v prihodnje se bo morda še avtomatiziral. Zakaj tako? Zato ker nimamo izdelanih profilov o kadrih kakršne potrebujemo sedaj, še manj pa o onih, ki jih bomo potrebovali v perspektivi. Delovne organizacije se tudi malo »brigajo« za učenca, ko obiskuje šolo raznih strok, vsaj glede strokovnega znanja in teorije, ki naj bi jo tu pridobil. Vzgojo učencev smo marsikje prepustili kvalificiranemu delavcu ali mojstru, ponekod pa celo polkvalificiranemu delavcu. Ne vodimo računa o tem, kakšne

Prepočasi k 42-urnemu tedniku

V ponedeljek je občinska komisija za priprave na prehod na 42-urni tednik v Lendavi na svoji seji obravnavala kako daleč so s pripravami v posameznih delovnih organizacijah. Sestanku so prisostvovali tudi direktorji delovnih organizacij iz lendavske občine.

Priprave na prehod na skrajšani delovni teden so se v lendavski občini začele že lansko leto, vendar razen v nekaterih izjemnih primerih, doslej še niso storili mnogo. Najbolj intenzivno tečejo te priprave v Proizvodnji nafte, v Mehaniki in v Tovarni pletenin in dežnikov. V drugih delovnih organizacijah pa so komaj pričeli s proučevanjem številnih vprašanj, ki jih zahtevajo analize pred

prehodom na skrajšani delovni teden. Vzroke za prejšnjo zamudo pri reševanju tega pomembnega vprašanja je iskati predvsem v pomanjkanju strokovnih kadrov (v skoraj vseh podjetjih), ki bi sistematsko proučevali številne probleme in izdelali analize, ki so potrebne. Tudi nepravilno pojmovanje o vlogi članov delovnega kolektiva v pripravah za skrajšani delovni teden je vplivalo na to, da so te priprave v precejšnji zamudi. V nekaterih podjetjih so prepustili obširno delo na področju proučevanja sprememb, ki bodo nastale s prehodom na skrajšani delovni čas, le komisijam, člani kolektiva pa se niso v celoti posvetili razčiščevanju zamotanih vprašanj in številnih pro-

blemov, ki ob tem nastajajo. Člani komisije so menili, da je v priprave potrebno vključiti celotne delovne kolektive, bolj se morajo v izvrševanju te naloge angažirati tudi sindikalne podružnice; vse činitele, ki kakor koli vplivajo na spremembe, ki bodo o prehodu na 42-urni tednik nastale, pa je potrebno reševati kompleksno. V svetu vseh faktorjev pa je potrebno imeti pred očmi tudi rezerve, ki obstajajo v nematerialnih faktorjih v posameznih delovnih organizacijah.

Na setanku v ponedeljek so se tako člani komisije, kot direktorji delovnih organizacij, pomenili kako začeti s pripravami na prehod na 42-urni delovni teden tam kjer doslej še niso storili skoraj nič, in kako nadaljevati v delovnih organizacijah, kjer so priprave že v teku. Bili so mnenja, da se strokovne službe v posameznih podjetjih morajo bolj vključiti v te priprave, da je že sedaj potrebno uvajati določene spremembe in jih tako preizkusiti. Člani občinske komisije bodo obiskali posamezne delovne organizacije, imeli bodo razgovore o poteku priprav in o težavah, s katerimi se srečujejo komisije v podjetjih ter tem nudili tudi vsa pomoč.

KUZMA

MLADINSKI AKTIV je na zadnji konferenci sprejel lep program dela. Med drugim je tudi sklenil, da bo organiziral več tečajev. Toda od konference do danes je privedil le eno čajanko.

KULTURNO PROSVETNO DRUSTVO je sklenilo v tem zimskem času uprizoriti eno dramsko delo. Kljub temu, da smo že sredi zime, pa še dramskega dela nimajo izbranega, še manj pa, da bi ga študirali.

Bralci-bralcem v presojo

Čez noč so zaprli prodajalno kruha

Začuden so potrošniki iz gornjega predela Radgone pred dnevi čakali pred prodajalno kruha v Kerencičevi ulici. V poznih jutranjih urah je bila še vedno zaprta. Končno so zvedeli: nekdo je sklenil, da ta prodajalna ne bo več odprta. Pred časom je bila v sklopu te prodajalne tudi pekarna, pa so jo zaprli zaradi dotrajanosti. Nihče pa ne more trditi, da je dotrajala tudi prodajalna. Ta še vedno zadošča sanitarno-

higienskim predpisom. Po zamisli nekaterih naj se koncentrira potrošniški center na Partizanski ulici. Iz teh razlogov so ukiniteli pred leti tudi špecerijsko trgovino v gornjem delu mesta, v Jurkovičevi ulici. Tako so sedaj storili čez noč tudi s prodajalno kruha ter jo preselili v Partizansko ulico, kjer so sedaj kar tri prodajalne kruha. Na ukinjeno prodajalno je bila vezanih vsaj četrtina radgonskih potrošnikov, saj je v tem koncu mesta pretežno stanovanjski predel. Potrošniki postavljajo vprašanje, ali bo nova prodajalna v Partizanski ulici rentabilna, saj bo odprta ves dan in bo zaposlovala dve delovni moči. Vsak potrošnik si običajno kupi kruh že v jutranjih urah, tisti pa, ki ga želi kupiti kasneje, ga lahko do-

bi tudi v samopostrežni trgovini. Občani — potrošniki prizadetega območja postavljajo vprašanje, ali ne bi o tem lahko predhodno odločili celo na zborih volivcev? Ali ne bi bila dolžnost občinskega odbornika, da prisluhne glasu občanov?

Potrošniki so mnenja, da je potrebno omenjeno prodajalno kruha ponovno odpreti. Predlagajo, naj bi bila prodajalna odprta vsak dan vsaj 3 do 4 ure in to v jutranjih urah.

Potrošnik iz G. Radgone

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Na zgornjo pripombo so nam na pristojnem mestu pri občinski skupščini v Radgoneski odgovorili, da je bila prodajalna zaprta na predlog sanitarne inšpekcije.

Res „ljudska“ milica

Pred kratkim je gostoval v Prekmurju ansambel Antona Birtiča »Beneški fantje«. Nastop je bil napovedan za 18. uro in to v Martjančici, a ob 17. uri se je moral ansambel zaradi okvare na avtomobilu zaustaviti v Tišini. Na cesti je bila zelo nevarna poledica, a v hudem mrazu so ostali na cesti in brez pomoči ter upanja, da bi se tega dne imeli koncert. Vedeli so, da jih bo v Martjančici pričakala polna dvorana poslušalcev, a zaman.

ju imeli napovedana za tisti dan, je pripeljal po cesti službeni avto Ljudske milice in se zaustavil pri avtomobilskem »invalidu«. Izstopila sta komandir prometne milice v Murski Soboti tov. Pohovnikar in njegov pomočnik Anton Gotar. Razložili so jima kdo so in da bi na vsak način morali priti na koncert. Tovariša nista dolgo oслеvala. Preložili so instrumente v njun službeni avtomobil in še pravočasno prišli na prireditve.

Podaljšajmo tekmovanje

Pred kratkim, v prvih dneh meseca januarja, je posebna komisija, ki vodi pri okrajnem komiteju ZMS tekmovanje za dvig produktivnosti, obiskala večje število mladinskih aktivov v delovnih organizacijah v okraju in ugotovila, da so doslej doseženi rezultati le delno zadovoljivi.

Tudi v pomurskih občinah je le malo mladinskih aktivov, ki so k tekmovanju pristopili že lansko leto takoj po razpisu, zato pa so uspehi minimalni. Večji del mladinskih vodstev tekmovanja za dvig produktivnosti ni vzel dovolj resno, pa tudi občinska mladinska vodstva so te akciji posvetila le malo skrbi. Zato imamo v posameznih pomurskih občinah le redke delovne organizacije, kjer so mladinke in mladinci pristopili načrtno k dvigovanju storilnosti. Krivdo ne nosijo sami, saj bi jim pri tem morala v večji meri pomagati tudi vodstva podjetij, strokovnjaki itd. Ker v tem obdobju niso bili doseženi zadovoljivi rezultati, je okrajni komitej ZMS podaljšal trajanje akcije od maja do 29. novembra letos.

LJUTOMER:

Zaživelo je delo v aktivih ZMS

Takoj po občinski mladinski konferenci, posebno pa še v tem mesecu je zaživelo delo v mladinskih aktivih v ljutomerski občini. Občinski komitej in komisije, ki so bile formirane pri njem, so že v lanskem letu sprejele akcijske delovne programe, ki jih v tem času realizirajo.

Predavanja v mladinski politični šoli gredo h kraju. Udeležba je ves čas zadovoljiva. Občinski komitej ZMS v teh dneh pripravlja skupaj z delavsko univerzo vse potrebno za začetek šol za življenje. Te šole bodo začele ob koncu tega meseca delovati v Bučkovcih, v Križevcih pri Ljutomeru in v Logarovcih. Po dosedanjih prijavah bo šole za življenje v teh treh krajih obiskovalo okrog 100 mladink in mladincev.

V aktivih na vasi je v tem zimskem času posebno zaživa kulturno-prosvetna dejavnost. Mnogi aktivisti ZMS so že pripravili kulturno-zabavne prireditve, drugi jih šele pripravljajo ali pa študirajo dramska dela, s katerimi bodo nastopili v domači in v okoliških vaseh. Mladinke in

PROMETNA VZGOJA NA SOLI V PUONCIH

Na osnovni šoli v Puoncih so v tem šolskem letu na široko organizirali prometno vzgojo. Imeli so 7 krožkov za bronasto značko, šest za srebrno in dve skupini za zlato. Učenci prvih dveh so v decembru opravili izpite. Za bronasto je uspešno opravilo izpit 100 učencev, a za srebrno značko 83.

S tem pa akcija ni končana. Do konca šolskega leta bodo zajeli vse, tudi najmlajše. Tudi pri tehničnem poku so učenci izdelovali prometne znake, modele motorjev, organizirali pa so tudi tekmovanje v poznavanju prometnih predpisov.

TUDI V SOBOŠKI OBČINI:

Šole za življenje

Zanimanje za šole za življenje je med mladino iz leta v leto večje. Ze v lanskem letu so občinski komiteji ZMS v Pomurju organizirali več takšnih šol.

Obisk v šolah za življenje je bil najboljši predvsem v večjih centrih, saj so te šole obiskovali mladinci in mladinke iz več vasi. Lanske izkušnje in zanimanje mladih za predavanja iz programa šol za življenje so tudi letos vzpodbudile občinska mladinska vodstva k organizaciji teh šol. Šole za življenje že delujejo v lendar-

POPRAVEK

v noveletni številki je prišlo v sestavku: Tudi to je Pomurje 1963, do neljube pomote. Pravilno je naslednje število posojiljemalcev pri posameznih podružnicah komunalne banke: M. Sobota 6200, Lendava 2900, Radgona 1800 in Ljutomer 2000.

Analiza letnih konferenc

Občinski komitej Zveze komunistov Slovenije v Murški Soboti je na seji v soboto razpravjal o konferencah osnovnih organizacij, ki so bile v mesecu decembru. Tako v poročilu kakor v razpravi je bilo poudarjeno, da so bile konference zelo skrbno pripravljene.

Kot pozitivno so omenili, da osnovne organizacije niso mehanično prevzele pobud občinskega komiteja glede problemov, o katerih bi naj razpravljale na svojih konferencah. To je opaziti zlasti po temeljnih razpravah o aktualnih problemih iz dela osnovnih organizacij kakor tudi problemov delovnih skupnosti, v katerih delujejo.

Poročila na konferencah so sicer obširno nakazovala problematiko in tudi negativne pojave s stališča odgovornosti in dejavnosti komunistov in osnovnih organizacij, ob tem pa je bilo čutili, da so pomanjkljiva prav glede poročanja o reagiranju komunistov na te pojave in kaj je stotila osnovna organizacija, da bi jih odpravila. Velika pozornost pa je bila na konferencah posvečena odnosu komunistov do raznih družbeno-političnih vprašanj, poudarjajoč pri tem, da je en del komunistov na te probleme, kljub temu, da jih ugotavljajo, ne reagira in do njih ne zavzema nobenih stališč.

Na konferencah so komunisti tudi ugotovili, da morajo v bodoče osnovne organizacije še bolj enotno nastopiti, zato pa tudi čimprej v samih organizacijah doseči potrebno enotnost. V dosedanjih usmerjenosti je bilo opaziti, da se osnovne organizacije glede problematike omejujejo samo na delokrog gospodarske organizacije, ne posvečajo pa pozornosti problemom, ki se pojavljajo izven teh okvirov.

Nekoliko slabše so komunisti na konferencah obravnavali probleme, ki se pojavljajo pri delu samoupravnih organov. Poročila so sicer obširno govorila o delu teh organov in nakazovala nekatere ukrepe, da bi se delo izboljšalo, razprava pa se je tega manj dotikala.

Kljub temu, da je bil čas za pripravo konferenc zelo kratek, so bile razprave zelo vsestranske. V industriji so komunisti veliko pozornost posvečali skrajšanju delovnega časa, statutom, nagrajevanju in tudi nadaljnemu raz-

širjanju proizvodnje. V kmetijstvu pa so se najbolj dotikali problemov socializacije vasi ter odnosom med kmetijskimi zadrugami in obrati KIK »Pomurka«. Terenske organizacije so pa predvsem razpravljale o organizacijskih vprašanjih in vsebini dela terenskih organizacij. Na splošno je bila razprava o teh problemih zelo temeljita in v nekaterih osnovnih organizacijah so letne konference predstavljale pravo prelovnico v dosedanjem delu.

S. B.

Zimski motiv

Foto H. Hajdinjak

Kako je s kulturo pri Gradu?

O kulturni aktivnosti v Pomurju se zadnje čase precej pogovarjamo, še več pa se najbrž pritožujemo. Da tu niti pozimi, ko je pri nas še največ časa za dejavnosti take vrste, ne storimo vsega, kar bi se na tem področju dalo storiti, je v glavnem resnica. In kako je pri Gradu na Gorickem?

Tista prva leta po vojni so bile naše dvorane zmeraj polne, še nepolne, pravijo domačini. In če bi se pogovarjali o tem, kako je danes, rečimo s predsednikom Kulturno-prosvetnega društva, tovariščico Anico Kondričevico, bi najbrž ne izostal odgovor: »Srečni smo, če je vsaj polovica dvorane zasedena!«

Ce ljudje torej niti na gledališke predstave, ki so jih zmeraj privlačevale, ne zahajajo s preveliko navdušenostjo, potem si bo tudi lahko predstavljati, koliko težav se pojavi, kako hitro je treba človeka, ki bi bil pripravljen žrtvovati kaj časa za ta ali oni namen. Pri Gradu zdajje pripravljajo igro »Sveti plamen« angleškega avtorja Somerseta Maughama; celi tedni so minili, preden so našli dovolj ljudi, ki bi hoteli naštudirati vloge.

Kadar se nekje na vasi odločijo, da bodo pripravili kako prireditev, se vse zatakne že ob osnovnem: ob sodelavcih. Pri Gradu so to težavo sicer že prebro-

dili, kar omogoča, da začno z vajami, toda skrbi s tem za gotovo še ni konec. Rečimo, gre za dvorano Saj, dvorana je velika in prostorna, toda treba je veliko kurniti v njej, preden se toliko ogerje, da gledalci potem nimajo kritičnih pripomb. Kajti te je bilo slišati še večkrat. Toda vprašanje, s katerim se zdaj ukvarja društvo, je mnogo resnejše od tega. Dvorana je last kmetijske zadruge, ki pa jo je doslej brezplačno dajala v najem kulturno-prosvetnemu društvu. Zdaj pa je prišlo do predloga, da dvorano popolnoma prevzame društvo. In kdo bo plačeval večje stroške, ki jih bo od časa do časa zahtevalo vzdrževanje? Ob tej dilemi je odločitev težka, kajti društvo razpolaga z ves prekomernimi finančnimi sredstvi, saj je lani na primer dobilo le 50 tisoč din kot dotacijo od Zveze Svobod in prosvetnih

društev. Sicer je res, da si je vsaj tolikšno vsoto pridobilo še društvo samo, vendar pa je šel ves ta denar za stroške okrog prireditev v minuli sezoni. Da bodo letos ali v naslednjih letih prejemki društva kaj večji, je pa seveda veliko vprašanje. Zato kulturniki pri Gradu čakajo, da pride rešitev z druge strani. Po novem bodo krajevne skupnosti prevzele dvorane na svojih območjih in v tem primeru se bo zadeva dala po vsem videzu laže urediti.

Igra, ki jo mislijo uprizoriti v predpustnem času, ni edina prireditev, za katero se je odločilo društvo na svojem obnem zboru. Otrokom so za Dedka Mraza pripravili lutkovno igro, tov. Janko Kondrič, ki je oskrbel prejšnjo, pa bo pripravil še eno, s katero bo morda tudi gostoval v sosednjih krajih.

(Nadaljevanje na 4. strani)

To sem delal že večkrat. Namreč: prodajal sem kulturo. Kar naprej me drži in sem zelo navajen tega posla. In kar je najhujše: niti malo mi ni nerodno. Tokrat sem prodajal kg po 750 dinarjev; je cenejša od teteline pa tudi od govedine brez kosti. Kajti šest knjig Prešernove družbe tehta 1,20 kg; kar uverite se, če ne verjamete. Da!

Stopil sem v blok. »Ah, zopet nadlegujete, vi!« me je sprejela neprijazna tovarišica, »sploh pa, zakaj ne nehate s tem vašim norim poslom. Saj boste kmalu ob ves ugled. Prosim vas, kateri resni človek se peča s to rečjo!« Preden je zaloputnila vrata pred menoj, je še dodala: »Razmišljajte o mojih besedah. Ne bodo vam v škodo! Zdravilo!«

In sem odšel. Zopet sem potrkal, vstopil in pisarno in lako dalje. Vsi uslužbenci so me pogledali začuden, potem pa sklonili glave in se delali, kot da imajo delo. Tam ob oknu je po govorečem molku spregovoril eden

od ta glavnih.

»Ph, vaše knjige! Kdaj naj jih beremo? Saj se iz dela ne vidimo! Vi prosvetni človek, ki devet mesecev ničesar ne delate, potem pa imate tri mesece počitnic, da, vi lahko pasete dolg čas ob knjigah. Toda mi smo delavni ljudje! Da ne boste rekli, da nismo tudi kulturni, dajte eno to vašo reč. Jo bo že pla-

sta, podobno doživljanje na prehodu med nerazburljivo deželo in vznemirajočim mestom. Videti je, da se mladi ljudje, ki jih srečujemo v pesmih in v prozi te revije, poskušajo znajti v okolju, ki tudi samo doživlja neke vrste revolucijo. V črtici »Dancing« Cvete Vlajeve lahko opazimo, da se mladi človek že zaveda, kaj zahteva od njega čas, in da poskuša najti odgovor na številna vprašanja okrog svoje eksistence.

Lahko da smo na napačni sledi, lahko da je vse to le proza in poezija z ljubezensko tematiko. V tem primeru je vso iskanje neke globlje vsebine in vsa filozofija prenapeta in odveč. Če človek ocenjuje vrsto prispevkov iz tega zornega kota, če si torej razlaga, da imamo opravka več ali manj le s čustvovanjem mladega človeka, ki močno doživlja, pa tega ne more enakovredno izraziti z besedo, tedaj se da prav ta »Večer na asfaltu«, v katerem smo doslej čutili drugačen podtek, najbrž spraviti v isto kategorijo. Enako bi veljalo tudi za »Pesem o snežnih poljanah« istega avtorja, pa še za »Poletje« že omenjene avtorice in za obe pesmi Vilija Kovarča (»Obtožba«, »Razmišljanje«). V teh zadnjih vsakršna družbeno ali moralna problematika resnično izgine, da se toliko bolj lahko razmahne intimnost in refleksija.

In zdaj naletimo na pesem »Doma«, ki jo je napisal Tone Pe-

Krepak korak naprej

IZŠLA JE DRUGA ŠTEVILKA »SVETLE POTI«

Vsaka literarna stvaritev nas morda zanima predvsem zato, ker hočemo ugotoviti, koliko odziva je našlo v njej življenje družbe, v kateri je nastala. Kakšen je tedaj skupen imenovalec, poglavitna poteza, nove »Svetle poti«, tega kolektivnega dela, ki ga je izdal Klub mladih literatov Pomurja?

V svojo pesem »Večer na asfaltu« prinaša Ewald Flisar motiv »samotnega človeka na asfaltu«, v tistem znanem tonu, na kakršnega naletimo skoraj povsod v današnji poeziji, na evropskih ali ameriških tleh. Gre za človeka, ki se izgublja v modernem svetu, pa zato išče poti iz te dezintegracije. Zdi se, da imamo opraviti z individualizmom (ali pa generacijo?), ki je sicer še doživel počasni ritem podeželja, pa ga je čas neusmiljeno potegnil v svoj vrtinec in ga prisilil, da se mu prilagodi ali pa ostane le »razvratni iskalec solza«. Ta vtis se toliko bolj okrepi ob črtici »Poletje«, ki jo je napisala Beatrice Baboš. Podobni utrip me-

šak. »Vrag vzemi sivi, umazani tisk!« Op tem kategoricnem klicu se mora bralec vendarle spet vrniti na svoje prvotno stališče, namreč, da so objavljeni prispevki ne ukvarjajo toliko z ljubezensko kot pa z dilemo razdvojenega človeka, s problemom na tecačji niesto — vas. Na kateri strani stoji Flisar in Baboseva, je po tej perspektivi postala ob tem drugemu polu, toliko laže ugotoviti. Zgodaj hoditi spat, to ni moderno, beremo v »Dancingu«. Takih svetovljanskih naziranj je še več v tej črtici, ki nam predstavlja mlado, se plaho dekle, ne seznanjeno z modernim življenjem mesta in z zapeljivostmi kozmopolitizma. Hotela bi zbežati, ko se znajde v zakajeni hotelski kavarni. Njena družba govori vsakdanje o nekem daljnem Saint-Germainu de Pres, narocno vino, česar ona sploh ne pije... Počuti se »kot človek v kletki, okoli katere tekajo divje zveri«. In kakor »neuma dezelanika z nepotrebnimi kompleksi« se zdi sama sebi. Ze v prvi številki »Svetle poti« srečujemo dunove internacionalizma in kozmopolitizma. V tej številki se to še stopnjuje. Neizogibno je sklepati, da je današnjemu mlademu človeku moderni svet povsem blizu; neizogibno je, opazovati in ocenjevati ga po tem, kako se znajde, kako se bori proti »invaziji« negativnega in isče svoj obraz. Prav v tem smislu začena Cveta Vlajeve svojo črtico. Stvar zagrabi zanimivo, res problemsko, zato pa je razočaranje ob nadaljnem branju toliko večje. Po številnih butejkah, konverzaciji z lahkimi ženskami, napitnicah Slovanom in Slovenem, pride zaključek: »Morda je to najbolje: prepustiti se za hip hrupu, glasbi, ritmu, vinu, cigaretam, čustvom in ne misliti na nič.« Človeku je žal, da je tako obetajoče načela problem, nato pa se zadovoljila z opisom veseljskega srečanja v baru in kompromisno zaključila zgodbo.

Toda kljub vsemu zasluži Cveta Vlajeve priznanje, da se je lotila zantevne naloge. Prav ob njenem tekstu je očitno, da »Svetla pot« že kaže prve značilnosti, ki jih ima najmlajša generacija pri nas; ukvarja se — uspešno ali neuspešno — s problemi moderne družbe, ki se po njej začnejo vse močneje pretakati sokovi internacionalizma. Revijica skoraj že lahko prinaša gradivo za kako študijo o psihologiji otrok atomskega veka. Najbrž bi bilo pretirano in preuranjeno, če bi pri teh mladih avtorjih iskali dodeljenih življenjskih konceptov. Toda tega značilnega odnosa do sodobnega življenja ni mogoče prezreti.

Sicer pa se ob tej »rdeči niti« nove »Svetle poti« niso razporedili vsi, ki objavljajo v reviji. »Zivljenje« in »Elegija« Majde Hitičeve ali pa pesem »Snežinke padajo« Nika Sepesija, to vse so »razvzaprav le ampresije; »Mucok« Milene Gaborjeve bi si zaslužil dobro mesto na straneh kakega otroškega lista; »Sončni dnevi«, črtica, ki jo je napisal Jože Ori, je malce preveč deklarativni zapis o nekem ljubezenskem srečanju na morju.

V celoti je nova »Svetla pot« zelo zanimiva, žal pa avtorjem manjka sposobnost, da se izpovedo jasneje in siloviteje. Flisar na primer je včasih že zato nepretrčljiv, ker ne stedi dovolj z besedami v pesmih (ceprav v svoji humoreski »Kako osvjetlje vrhove Pamasas« sam svetuje redkobesednost), motiv solza ali samote se ne pojavlja le v že omenjenih njegovih pesmih, najti ga je tudi v njegovih »Sanjah« in v »Velikem upanju« Beatrice Baboševa bi svoji črtici storila veliko uslugo, če bi črtico uvedne tri stavke: zakaj P o t e r a t i, ko pa neposredno do go a j o j u mnogo bolj prepriča? Podobnih očitkov bi bilo še več.

Kakor se da brez oklevanja reči, da je literarni del v drugi številki »Svetle poti« dokaj boljši od onega v prejšnji številki (malce sta k temu prispevali tudi pesmi Adyja Andreja, ki ju je z občutkom prevedla Beatrice Baboš), tedaj velja to še bolj za rubriko »Kulturno ogledalo«. Prinaša dobri poročili (o festivalu komorne

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prodajal sem kulturo

čal sindikat.« Potem je bil kup knjig za eno reč res manjši. Za seboj pa sem slisal veseli: hahaha...

In sem potem ves žalosten prodajal žalostno kulturno kramo dalje in zavidal belemu snegu, ki ga nihče ne moti pri njegovem ležanju in ne ve za kulturne tegobe mojega ubogega sra.

V gostilni sem naletel na veselega fanta. Široko je kričal z rokami in žarel v zdrava lica.

»Hej,« mi je zaklical, ko me je zagledal, »imaš zopet kulturne popadke. Ubogi fant! Pa tako bistro izgledaš! Hej Micka, nalij staremu fantu tri deci, da ne bo gledal tako žalostno! Pa daj še meni,« to je rekel meni, »eno porcijo te tvoje kulture!«

Potem je fant res kupil eno porcijo te moje kulture in jo začel velikodušno deliti

variš kulturnik, vam je ostalo še kaj knjig? Moji zidarji in tesarji in mizarji so napravili kar celo revolucijo za temi Prešernovimi zbirkami. Premalo sem jih narcčila. Kar sem z vašo malho in še kaj prinesite! Potem je odhitel z mojo kulturo po cesti in izginila za bližnjim vogalom. Pa sem si mislil: kam bi le s to ubogo kulturo, če ne bi bilo teh vrlih zidarjev in tesarjev in mizarjev in te vrle Marice, ki ve, da ima človek poleg trebuha (in fičota) tudi glavo. Le kam bi šel tovariš Prešeren s svojimi knjigami, če ne bi bilo teh možakarjev, ki jim na rokah cvetejo žulji, če ne bi bilo teh malih ljudi z velikim srcem!

Tako je moj kup kulture splahnel do kraja. Pa vendar sem sklenil: nič več ne bom prodajal kulture, moj ugled je že tako na psu. Toda dobro vem, da bom ob letu zopet kolovratil po pisarnah, oštarijah in trgovinah s tonajošilo milo kulturo, ki jo premmogi tako malo cenijo.

EMGE

Upavičena aline

Svet za turizem in gostinstvo pri okrajni gospodarski zbornici Maribor je na zadnji seji ugotavljal med drugim, da je gradnja novega hotela v Murški Soboti (predračunska vrednost 233 milijonov dinarjev) v »sedanjem položaju neutemeljena« in to iz več razlogov, med drugim zaradi le 39-odstotne zasedbe hotela Zvezda in gradnje nove terapeje s hotelom v Slatina Radencih. Tako bomo v poročilu s te seje v »Večeru« z dne 8. januarja 1964.

To stališče sveta, ki je popolnoma drugačno v primerjavi z dosedanjimi mnenji tega organa o gradnji hotela v Murški Soboti, nas je zelo presenetilo. Znano je, da je bil elaborat sestavljen že februarja lani in da so o njem razpravljali ne samo enkrat vsi pristojni organi, pa tudi ta svet za turizem in gostinstvo in da je na osnovi njihovih mnenj in priporočil bil tudi poslan na natečaj. Sredstva so bila načelno odobrena in sicer tako, da bi polovico prispevala zveza, četrtino republika, četrtino pa investitor in občinska skupščina. V teh dneh je bilo predvideno podpisovanje pogodb o najemu kredita in ravno tik pred tem je začel svet za turizem in gostinstvo zavzemati drugačna stališča in kot vse kaže tudi odklonil gradnjo kot neumestno. To je seveda presenetljiva sprememba in smo se zato obrnili na zavod za urbanizem in ekonomiko z željo, da nam pojasnijo, če je gradnja tega objekta res neutemeljena.

Na naša vprašanja je odgovarjal direktor zavoda Boris Goljevšček. Ze uvodoma je dejal, da je tako stališče sveta za turizem in gostinstvo pri okrajni gospodarski zbornici ne samo presenetljivo in čudno, temveč popolnoma neutemeljeno ter v nasprotju z njegovim dosedanjim stališčem, kajti sredstva za ta objekt so bila odobrena tudi na osnovi njegovega priporočila. Da bi podkrepil svoje trditve, je navedel vrsto podatkov, ki ne kažejo samo, da je gradnja tega hotela z restavracijo potrebna, temveč nujna, ker drugače ne bo mogoče izvesti reorganizacije gostinstva.

Med tem, ko se je število prebivalcev Murške Sobotne v primerjavi s predvojnimi (leto 1941) podvojilo, se je v hotelih povečalo število ležišč za 18, število sedežev v kavarnah zmanjšalo za 80, v restavracijah pa za 330, le v bufetih se je povečalo za 80, toda pred vojno je bila v mestu brezalkoholna restavracija s 120 sedeži, sedaj take sploh nimamo, prav tako pa tudi ne obrata za družbeno prehrano. Sedanji gostinski lokali razen enega so dotrajali in bi nekatere bilo potrebno zapreti že zaradi higienskih predpisov.

Po letu 1956 se je v Murški Soboti začel intenzivnejši gospodarski razvoj, predvsem industrije, kar se odraža potem v naglem porastu prebivalstva in v delovnih migracijah. V mesto prihaja dnevno 2963 delavcev in uslužbenecv ter 500 dijakov. Samo z lokalnimi avtobusnimi programi (odštetimi prevozi v Maribor in nazaj, prav tako za Ljubljano, Zagreb in drugam) je prišlo 1962. leta 425.911 potnikov. To število pa se je lani gotovo močno povečalo, ker na teh progah vozi tudi več avtobusov. Iz tega torej lahko zaključimo, da je mesto zelo živahno in da ob tolikšni migraciji prebivalstva potrebuje tudi razvito gostinstvo mrežo.

Toda v gostinstvu smo začeli vlagati pred šestimi leti, a to neznatna sredstva. Od 1957. do 1960. leta le 27 milijonov dinarjev, nekaj šele 1962. leta, ko sta bila v družbenem sektorju zgrajena dva obrata. Toda stari obrati so zastareli. Poruštiti je potrebno gostišče »Grozid«, tudi hotel »Central« s kavarno in restavracijo je popolnoma zastarela, prav tako pa so potrebne razne adaptacije in obnove tudi ostali obrati. Ob takšnem stanju gostinstvo nima nobene perspektive in druge rešitve, kot izgradnja novega hotela z restavracijo, enostavno ni.

Premajhne in tudi zastarele zmogljivosti gostinstva so pa velika ovira za razvoj turizma. Število prehodov iz Avstrije se je od 6.300 v letu 1960 povečalo v letu 1962 na 81.417. Poleg Slatine Radenc je Murška Sobotna najbolj privlačna za goste iz sosed-

nje države. Posebno pomemben pa je tudi lovni turizem. Turist biro ima sklenjen aranžman, po katerem bo do avgusta do sredine decembra letos prišlo toliko italijanskih lovcev, kolikor bo prostih hotelskih kapacitet. Ti lovci pa želijo, da bi se jim rezerviral prostor tudi za družine, da bi tako preživelitukaj tudi svoj dopust. Sedaj je vsaka skupina bila povprečno 3 dni, če bi lahko pripeljali tudi družine, pa bi verjetno ostali 7 dni. Poleg lova vzbuja veliko zanimanje terminalno kopalnišče v Moravcih. Ob tujem je živahen tudi domači turizem. Samo lani so morali hoteli odkloniti 10 skupin, v vsaki 30 ljudi, M. Sobotna je postala tudi s svojimi športnimi objekti zelo priljubljena nogometnim ekipam in to zveznim, ki se radi pripravljajo na prvenstvo že več let pri nas.

Na kratko bi lahko iz vsega tega zaključili, da je hotel s sodobno restavracijo več kot potreben. Kar se tiče izkoriščenosti zmogljivosti, so te izkoriščene mnogo bolj, kot je to povprečno v republiki in v Jugoslaviji. Terapija v Slatina Radencih pa je namenjena izključno za zdrav-

Kanalizacija v M. Soboti — čez dvorišča in hiše

Tudi v Ljutomeru:

Priprave na 20-letnico ONZ

Letos 15. maja bo poteklo dvajset let od ustanovitve organov za notranje zadeve. Glede na to se je pred nekaj dnevi sestel tudi v Ljutomeru občinski odbor za pripravo proslave. Sprejeli so obširen program. Organizirali bodo športna tekmovanja v odbojki, streljanju in šahu, v okviru Ljudske univerze bodo priredili več predavanj o delu organov notranje uprave. Ta predavanja naj bi bila za odrasle kakor tudi za šolsko mladino.

V pripravah na proslavo obletnice naj bi veljala tudi posebna skrb za izpolnjevanje opreme organov notranje uprave. Posebna komisija bo pregledala tudi vsa motorna vozila pri kmetijskih gospodarskih organizacijah.

Ljutomer

V NEDELJO PLENUM ZMS

Občinski komite ZMS v Ljutomeru je sklical za nedeljo plenum, na katerem bodo razpravljali o problemih mladine v proizvodnji ter o predlogu družbenega plana občine.

NOVE KNJIGE IN REVIIJE — NOVE KNJIGE IN REVIIJE — NOVE KNJIGE IN REVIIJE —

(Nadaljevanje s 3. strani) Glasilo v Radencih piše L. Vörös, o filmsko-vzgojni dejavnosti v Pomurju pa S. Gráh. Prispevek Mihe Veršiča govori o klubskem delu v Pomurju, Janko Liška pa rezumira kulturno aktivnost v Pomurju v minulem letu. In Evald

stvo. Zato so razlogi, ki so jih navajali člani proti gradnji hotela v Murški Soboti popolnoma neutemeljeni, čudni in brez upoštevanja stvarnih pogojev in potreb. Če ne bi gradili hotela z restavracijo, bi zmanjšali zmogljivosti gostinstva, ga še dalje pustili v takem stanju in mu tudi zavrli nadaljni razvoj. Hotelu z restavracijo pa je tudi zagotovljena rentabilnost.

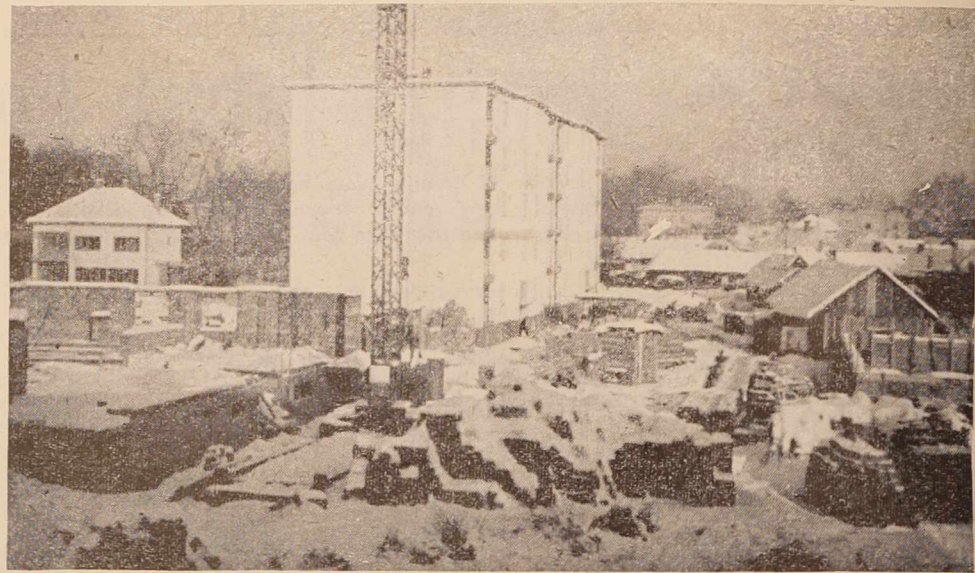
S. B.

LETNE KONFERENCE ZKS V LJUTOMERSKI OBČINI

Pripraviti konkretne predloge dela

Letne konference ZKS v Ljutomerski občini so potekale uspešno. To so pokazale živahne razprave na večini konferenc, poleg tega pa je treba ugotoviti, da se je udeležilo konferenc veliko število nečlanov, ki so v svojih razpravah prav tako dali vrsto konstruktivnih predlogov.

Na konferencah je bilo ugotovljeno, da so skoraj povsod dobro in precej kritično obdelovali v poročilih kakor tudi v razpravi vprašanja, ki zadevajo delo komunistov v Socialistični zvezi in v Zvezi mladine, manj pa so bila obravnavana kadrovska in idej-

Trenutno največje gradbišče v Murški Soboti — dva stanovanjska bloka in kanalizacija — nasproti gasilskega doma, seveda, oboje sedaj počiva pod snegom.

no vzgojna vprašanja. Prav tako so konference pokazale, da je bil študij v mnogih osnovnih organizacijah preveč enostranski, zato bi bilo potrebno preiti na kolektivni študij.

V mnogih osnovnih organizacijah so ugotovili, da je bila skrb za kadre še vedno pomanjkljiva.

Letošnje konference ZKS v Ljutomerski občini so dale več predlogov za izboljšanje dela v SZDL in mladinskih organizacijah. Povsod so na konferencah sprejeli tudi vrsto sklepov, ponekod pa so na osnovi teh že izdelali delovne programe, dočim jih bodo izdelali tudi v ostalih osnovnih organizacijah ZKS. Ko je občinski komite pred nekaj dnevi analiziral letne konference ZKS je bilo tako v analizi, kot tudi v razpravi poudarjeno, da je treba vztrajati pri realizaciji sprejetih sklepov in delovnih programov.

V zvezi z ugotovitvami letnih konferenc je komite razpravljal tudi o idejno vzgojnem delu, ki naj bi ga izpolnjevali z večernimi političnimi šolami in seminarji, o preobremenjenosti z delom pri posameznih komunistih, ka-

kor tudi o ugotovitvi, da se je potrebno v bodoče v večji meri posluževati razširjenih sestankov in razprav. Na te razgovore naj bi vabili tudi nečlane. Analiza letnih konferenc je tudi pokazala, da so bile vaške organizacije ZKS v preteklem obdobju mnogo bolj aktivne kot terenski organizaciji v Ljutomeru. To delo zaradi neugodnega sestava članov v mestnih organizacijah, kjer so vključeni samo uslužbenci občinske skupščine, Ljudske milice in sodišča. Verjetno se bo letos stanje nekoliko izboljšalo, saj sta obe terenski organizaciji v Ljutomeru sprejeli konkretne delovne programe.

V kratkem bo občinski komite sklical posvetovanje z novoizvoljenimi sekretarji osnovnih organizacij ZKS.

Na seji komiteja so obravnavali poleg analize o izvedenih konferencah osnovnih organizacij tudi problematiko pri delu mladine. Tu so predvsem važni naslednji problemi: idejna vzgoja mladine, stanovanjska problematika, vzgoja mladih kadrov ter sodelovanje med mladino in SZDL kakor tudi s pristojnimi organi v delovnih organizacijah.

V LJUTOMERSKI OBČINI

Obširna problematika socialnega varstva

Občinska skupščina v Ljutomeru je na nedavni seji obširno razpravljala tudi o problematiki socialnega varstva.

V poročilu sveta za socialno varstvo je bilo ob obilici problemov in predlogov rečeno, da so predvsem materialni pogoji varstva v zadnjih letih najbolj aktualni. To se

Za letošnji praznik kulture v G. Radgoni

Na letošnji kulturni praznik slovenskega naroda se v G. Radgoni skrbno pripravljajo. Poleg Prešernovih pesmi bodo radgonski recitatorji recitali tudi dela ostalih pomembnih literarnih ustvarjalcev in sicer pesmi Jenka, Levstika, Gregorčiča, Cankarja, Zupanciča in drugih, na katere se ob tej priložnosti bolj redko spomnimo.

Nastopili bodo tudi učenci radgonske glasbene šole, ženski pevski zbor radgonske osnovne šole in mladinski zbor.

SEJA Obk ZMS MURSKA SOBOTA:

Danes popoldne se bodo sestali v Murški Soboti novoizvoljeni člani občinskega komiteja ZMS. Na sestanku bodo izvolili novi sekretariat Obk ZMS in razpravljali bodo o predlogu sklepov konference mladine soboške občine, ki je bila konec decembra lani.

Člani občinskega komiteja bodo na današnji seji obravnavali tudi sestavo novih komisij in akcijske programe komisij za prvo tromesečje tega leta. Občinski komite bo tokrat sprejel tudi okvirni delovni program za prvo polletje letošnjega leta in razpravljal o pripravah na plenum, ki bo razpravljal o družbenem planu komune. Ta plenum bo že v naslednjem tednu.

Na sliki — z nedavnega občnega zbora Ljudske tehnike v Ljutomerskem Tehnostroju (Foto R. Gnezda)

Kako je s kulturo pri Gradu?

(Nadaljevanje s 3. strani)

Dramatika ni edina dejavnost kulturno prosvetnega društva pri Gradu. Nekaj časa so precej razpravljali o ureditvi klubskih prostorov in organizaciji klubskih dejavnosti. Zdaj pa so že prišli do ugotovitve, da je za to premalo objektivnih pogojev. Vaška skupnost sicer ima na razpolago televizor, tudi glede prostorov ne bi bilo hudo, toda problem je v tem, da si niso na jasnem glede vsebine klubskih dela. Ali bi naj enostavno gledali televizijski program? To počno že zdaj. Samo za to nek klubski okvir ni potreben. Podobno je vprašanje, če bo sploh tolikšen obisk, da bi se sploh pripravljati kak program. Na vasi je že precej zasebnih televizorjev; kdor se zanima za televizijo, ima torej možnost, da sedi ob lastnem televizorju ali pa pri svojih sosedi.

Flisar polemčno odgovarja na Mejakovu »reprezentativno kritiko«. Ternarjeve pesniške zbirke »Sejalce«.

Revijico zaključuje — že na notranji strani zadnje platnice — nova rubrika: »Prepovedano pismo«, vendar pa je objavljeno prepove-

do pismo premalo jasno, da bi bralec lahko popolnoma spoznal, kaj si uredništvo pod to rubriko zamišlja. Tokratno pismo pošilja mladi Satir svojem očetu Satiru. Iščé »Svetla pot« ostrih satiričnih ali humorističnih prispevkov?

Grad kaže vso to problematiko prav tako kot sleherni drugi kraj v Pomurju. Nekateri bi morda trdili, da »bi se dalo več napraviti, kot pa se je«. Da torej ni tako, »kot bi lahko bilo«, je »krivo« prosvetno društvo ali morda kar celo njegov odbor. Toda družstvo obstaja zato, da bi sodelovali ne le vsi njegovi člani, ki jih je pri Gradu prek sto, ampak sploh vsa krajevna skupnost. Zakaj kako pa si sicer predstavljamo naše najširše samoupravljanje, če ne kot najširše odločanje in najširše odgovornost?

kulturne dejavnosti le počasi sledijo temu močnemu premiku naprej. Zdaj, ko razpravljamo o statusu občine, ko razpravljamo o delu posameznih komisij pri občinski skupščini, se moramo toliko odločneje zavedati, da je treba kulturnemu razvoju v Pomurju posvetiti prav tolikšno pozornost kot gradnji mostov in asfaltirani cesti. To je nujno, če velja, da naš človek potrebuje tako moderne kulturne koncepte kot moderne mostove in ceste.

Pri Gradu je bil nekdo kdaj, danes ga ni več. Zdaj še aparaturo ne morejo prodati. Kajti o tem, da bi znova uvedli kinopredstave, ne razmišlja več nihče. Kvečjemu za klubsko delo in pa v povezavi z Ljudsko univerzo ali kako podobno ustanovo bi to morda še prišlo v poštev.

Drago Grah

Pomurska namiznoteniška liga

PRESENEČENJE SŠTV

V II. kolu pomurske namiznoteniške lige je pripravila največje preseenečenje ekipa SŠTV, ki je nepričakovano premagala Radenci.

Rezultati 11. kola: Lendava : ESS 5:3 Radenci : SŠTV 3:5 Mura : Polet 5:0 D. dom : Rakičan 5:0

Zimska košarkarska liga OLD BOYS ŽE PRVAK

V predzadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v zimski košarkarski ligi je ekipa Old boysa tudi tokrat zanesljivo zmagala nad ekipjo Rakičana.

Rezultati predzadnjega kola: M. Sobota : Puconci 47:35 Radenci : Lendava 20:0 Old boys : Rakičan 109:55

Ekipno prvenstvo Slovenije v badmintonu

SŠTV : SLAVIJA 2:7

V nedeljo je bilo v Murski Soboti prvenstveno srečanje I. kola ekipnega prvenstva Slovenije v badmintonu med ekipama Slavije iz Ljubljane in SŠTV iz Murske Sobote.

Občinska namiznoteniška liga DIJAŠKI DOM B BREZ PORAZA

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v občinski namiznoteniški ligi Murska Sobota je pripravila največje preseenečenje ekipa ESS-C, ki je najprej premagala v zaostali tekmi prejšnjega kola ESS-B.

Rezultati 11. kola: D. dom : Pom. tisk 5:0 Sloja : Bogojina 5:2 ESS C : Markišavci 5:0 Elan B : ESS B 0:5

SMUČARSKI IZLET V MAČKOVCE

TVD Partizan iz Murske Sobote je preteklo nedeljo organiziral smučarski izlet v Mačkovce.

ŠPORT NA KUZMI

Vodstvo osnovne šole na Kuzmi si v zadnjem času zelo prizadeva, da bi na šoli zaživela tudi športna dejavnost.

ČLANSKA EKIPA SKŠ RAKIČAN ZOPET TEKMUJE

Po sklepu disciplinskega sodišča pri strokovnem odboru za košarko v Murski Soboti je bila članska ekipa SKŠ Rakičan diskvalificirana od nadaljnjega tekmovanja v okviru srednješolske košarkarske lige.

Toda čeprav je bila kazen za nediscipliniranost ekipe SKŠ Rakičan, ki ni nastopila na dveh tekmah in za nešportno obnašanje nekaterih vročekvrnežev, ki so napadli sodnika, brisana, kaže tako početje javno grajati.

OBČNI ZBOR LENDAVSKIH RIBIČEV

Lendavski ribiči so imeli v nedeljo svoj letni občni zbor.

Skoraj stoo odstotna udeležba in živahna razprava so pokazali, da lendavski ribiči imajo predvsem radi ribolov in da so pripravljene sodelovati pri izpolnjevanju novih nalog, ki so jih tokrat sprejeli.

Na občnem zboru so lendavski ribiči sklenili, da bodo letos začeli vzgajati tudi mladi rod ribičev, zato so ustanovili pri društvu pionirsko sekcijo.

RAZPIS

DIMNIKARSKO PODJETJE V LJUBLJANI

sprejme takoj

3 NEPOROCENE KVALIFICIRANE DIMNIKARJE

Ponudbe pošljite na naslov: Dimnikarsko podjetje, Ljubljana, Černetova 17.

Občni zbor SD »št. Kovač« Beltinci V BELTINCIH BODO GRADILI STRELIŠČE

Te dni je bil v Beltincih letni občni zbor strelske družine »Štefan Kovač«. Na njem so kritično ocenili dosedanje delo, ki ni bilo zadovoljivo predvsem zaradi slabega delovanja članov upravnega odbora in pa težav, ki so se porajale zaradi pomanjkanja strelišča.

Največjo težavo za uspešno delovanje strelske družine predstavlja pomanjkanje strelišč. Zato so sklenili, da bodo spomladi pristopili h gradnji lokalnega strelišča med vasjo Gančani in Beltinci.

ŽELITE POSTATI NOGOMETNI SODNIKI?

Podzveza nogometnih sodnikov v Murski Soboti bo priredila od 14. do 16. februarja 1964

seminar za nogometne sodnike.

Vsi, ki imajo voljo do tega poklica na zelenem polju, se naj prijavijo. Posebno je zaželeno, da bi se prijavili vsi igralci, ki več aktivno ne stopajo na nogometnih igriščih.

Prijava sprejemamo do 1. februarja 1964. Pošljite jih na naslov: Podzveza nogometnih sodnikov Murska Sobota, Partizanska 14 ali pa osebno Francu Kološi, frizerju Murska Sobota, Titova cesta. Tukaj lahko dobite tudi vsa nadaljnja navodila.

Podzveza nogometnih sodnikov, Murska Sobota

ŠOLSKEGA UPRAVITELJA osnovne šole v Gornjih Petrovcih

Pogoj: predmetni učitelj ali učitelj, strokovni izpit in daljša praksa.

S 50 din kolkovane prijave naj kandidati dostavijo najkasneje 15 dni po objavi tega razpisa Svetu za šolstvo pri Občinski skupščini M. Sobota.

RAZPIS

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Zdravstvenem domu Lendava razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. STATISTICARJA - ANALITIKA - Potrebna srednja šolska izobrazba — gospodarska smer

2. ADMINISTRATORJA pri Splošni ambulanti Črenovci — Potrebna nižja izobrazba in osnovno znanje administrativnih poslov.

Nastop službe je mogoč s 1. februarjem 1964. Osebnih dohodki so določeni s Pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov Zdravstvenega doma Lendava. Ponudbe sprejemamo do 25. januarja 1964.

Zdravstveni dom Lendava

RAZPIS

OSNOVNA ŠOLA KOBILJE razpisuje prosto delovno mesto tajnika šole

Pogoj: srednje šolska izobrazba ali večletna praksa v računovodskem poslovanju. Rok za prijavo je 1. februar 1964.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremljali našo omamo

MARIJO KOLOŠA, roj. HORVAT

ji izrazili spoštovanje in ji karkoli dobrega storili ali želeli v njenem življenju, naša prisrčna zahvala.

Kološevi iz M. Sobote

ŠOLSKI ODBOR OSNOVNE ŠOLE CANKOVA razpisuje delovno mesto

TAJNIKA

Pogoj: dokončana srednja šola ali večletna praksa.

Nostop službe možen takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prošnje s kratkim življenjepisom pošljite na upraviteljstvo do 25. januarja 1964. O-45

GROSISTIČNO TRG. PODJETJE »FERROMOTO«

Maribor, Ulica talcev št. 5, razpisuje prosto delovno mesto

POSLOVODJE

za poslovalnico v Murski Soboti

Pogoj: visokokvalificirani trgovski delavec po možnosti iz avto tehnične stroke.

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe na gornji naslov z točno navedbo vseh dosedanjih zaposlitev. Osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. O-44

SVET ZA ŠOLSTVO OBCINSKE SKUPSCINE M. SOBOTA razpisuje delovno mesto

šolskega upravitelja

osnovne šole v Gornjih Petrovcih

Pogoj: predmetni učitelj ali učitelj, strokovni izpit in daljša praksa.

S 50 din kolkovane prijave naj kandidati dostavijo najkasneje 15 dni po objavi tega razpisa Svetu za šolstvo pri Občinski skupščini M. Sobota.

Tedenski koledar Zdravstvena dežurna služba

Petek, 17. januarja — Anton Sobota, 18. januarja — Vera Nedelja, 19. januarja — Marj Nedeljek, 20. januarja — Boštjan Torek, 21. januarja — Neža Sreda, 22. januarja — Viktor Četrtek, 23. januarja — Rajko

17. jan. — dr. Gruškovnjak 18. jan. — dr. Gregorčeva 19. jan. — dr. Gregorčeva 20. jan. — dr. Bousova 21. jan. — dr. Gruškovnjak 22. jan. — dr. Gregorčeva 23. jan. — dr. Lopert

MALI OGLASI

KMETIJSKI KOMBINAT Ptuj, obrat Kidričevo sprejme za delo v govedoreji — pri kravah molznicah — dve do tričlansko za delo sposobno družino.

Pogoj: večletna praksa v živiloreji. Na razpolago je takoj vseživljivo trisobno družinsko stanovanje. Prošnje poslati na naslov: Kmet. kombinat Ptuj, obrat Kidričevo, p. Kidričevo, M-13

HIŠO z gospodarskim poslojem, z vsemi pritlikalnimi in vrtni. primerna za gostinsko dejavnost, na prometni točki v Bodoncih, prodaja evang. verska občina Bodonci, Prekmurje. Interesenti, ponudbe pošljite do 29. febr. 1964. M-27

DODATNI STEDILNIK, skoraj nov, prodam. Prešernova 12, M. Sobota. M-28

GRAMOFON s ploščami ugodno prodam. Vprašati v upravi lista. MIZARSKE STROJE in ostale mizarске predmete ugodno prodam. Mladinska 10, M. Sobota, Rudolf Šafran. M-31

ENONADSTROPNO HIŠO v središču Ljutomera, komfortno, dvo-stanovniško, vseljivo po dogovoru, prodam. Informacije: inž. Viktor Kladnik, Jospina Pilar. M-32

VAJENCA (moškega), ki ima veselo do krojaške stroke, sprejmem v uk. Ludvik Cigut, krojaštvo, Titova ul. M. Sobota. M-42

TELEFONSKI aparat proda Zveza gluhih, Murska Sobota, Trubarjev drevored 4/II-31. M-33

Osnovna šola v Gornji Radgoni prodaja DOBRO OHRANJENO PEČ za centralno kurjavo s pripadajočimi deli. Interesenti naj se oglasijo na Upraviteljstvu šole. M-34

MAGNETOFON »Filips«, popolnoma nov, ugodno prodam. Marjta Kramar, Gaberje 115, p. Lendava. M-26

KINO

SLATINA RADENCI — 18. in 19. januarja ameriški barvni kinemas-kopski film: »Oko za oko«. 23. januarja francoski film: »Tatovi velikega srca«.

VELIKA POLANA — 18. in 19. jan. zapadnonemški film: »Nurnberški proces«.

VIDEM OB SCANICI — 18. in 19. jan. ameriški pustolovski film: »Pustolovštine Toma Sojera«.

PREKLIC

Podpisana Jože in Mira Filipan iz Kupšinec preklicujeta žalitvene izjave zoper šefa »Kuriva« tov. Friškiča iz Murske Sobote. D-35

RAZPIS

državni sekretariat za narodno obrambo — personalna uprava Beograd

je razpisala

NATEČAJ

za sprejem mladih državljanov SFRJ v ustrezne vojaške šole. V letu 1964 so lahko sprejeti v naslednje vojaške šole:

- 1. pehotne podoficirske šole; 2. artilerijske podoficirske šole; 3. PA artilerijske podoficirske šole; 4. inženirske podoficirske šole; 5. podoficirske šole oklopnih enot; 6. podoficirske šole ABH obrambe; 7. podoficirske šole enot zveze; 8. prometne podoficirske šole; 9. sanitetne podoficirske šole; 10. podoficirske šole za zveze tehniške službe; 11. tehniške podoficirske šole; 12. zrakoplovne mehaničarske podoficirske šole; 13. zrakoplovne podoficirske šole za zvezo; 14. vojaško-promotne podoficirske šole; 15. mornarsko-tehniške podoficirske šole; 16. šole za vojaške muzičarje in 17. za dijake Gimanzije Državne sekretariata za narodno obrambo.

Prošnje za sprejem v te vojaške šole je potrebno dostaviti do 10. februarja 1964 po organu za narodno obrambo občinske skupščine.

Pri organu za narodno obrambo občinske skupščine lahko dobijo interese tudi vse potrebne podatke v zvezi z natečajem in šolanjem v navedenih vojaških šolah.

Iz personalne uprave DSNO

RAZPIS

Trgovsko podjetje FERROMOTO Maribor išče za svojo poslovalnico — AVTOIZBIRA v Murski Soboti

vajenca

Pogoj: ustrezna šolska izobrazba in veselje do dela v specializirani trgovini z avtomobili in avtomobilskimi deli.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame in tašče

ALOJZIJE HAUZER

iz Murske Sobote

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji stali ob strani in jo tolažili ob njeni dolgotrajni boleznii. Toplo se zahvaljujemo medicinskemu in strežnemu osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice v Murski Soboti, posebno pa še ravnateljju dr. Starcu. Prisrčna zahvala tudi vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, č. duhovščini in pevskemu zboru — vsem, ki so nam pisмено ali ustmeno izrazili sožalje in darovali dragi pokojnici številne prekrasne vence.

Murska Sobota in Lendava, 9. januarja 1964

Sin Janez z družino in hčerka z družino Tišler ter ostali sorodniki

Prijeti tatovi nabožnih kipov

V mariborskem in celjskem okraju so obiskovali cerkve, kapelice in znamenja ter odnašali nabožne plastike — Prijeli so jih organi TNZ Maribor ter jim preprečili nadaljnje delovanje — Kipe je začel krasti Maks Kosi iz Maribora — Zaradi vnovčevanja se je povezal z avstrijskima zakoncema Heinzem in Martho Gröning, ki sta kipe vozila preko meje — Strokovnjaki so ocenili vrednost ukradenih plastik.

V letih 1962 in 1963 je iz nekaterih cerkva in kapelic v mariborskem in celjskem okraju izginito več nabožnih plastik. Organi Tajništva za notranje zadeve v Mariboru so začeli iskati krivce ter so končno prijeli Maksa Kosija iz Maribora, ki se je specializiral za tako dejavnost. Preiskava je pokazala, da se je pozneje zaradi lažjega vnovčevanja povezal z avstrijskima zakoncema Heinzem in Martho Gröning, ki sta prihajala v Jugoslavijo in ukradene kipe prevažala v Avstrijo. O tej zadevi bo spregovorilo svojo zaključno besedo tudi Okrožno sodišče v Mariboru, pred katerim se bodo obdolženci zagovarjali.

V Mariboru se je sestala tudi strokovna komisija izvedencev, v kateri so bili namestnik ravnatelja Zavoda za spomeniško varstvo Maribor Jože Curk, ravnatelj Pokrajinskega muzeja Maribor, dr. Sergej Vrišer in višji kustos prof. Bogo Teply. Leti so ugotovili, da znaša vrednost ukradenih plastik po cenah na domačem trgu nad 2.130.000 din. Ta vrednost pa se na tujem tržišču poveča tudi do 3 do 4 krat ter znaša od 6 do 8 milijonov dinarjev.

Največja vrednost in redkost med ukradenimi je vsekako lesena plastika PIETA, ki so jo storilci vzeli iz niše na zunanji strani hiše v Globečah št. 7 pri Frankolovem. Tukaj gre za poznogotsko delo iz druge četrtine 16. stoletja. Strokovnjaki so ocenili, da bi delo lahko izviralo iz leta okrog 1530 do 1540. Vrednost te lesene plastike znaša pri nas okrog 500.000 din, medtem ko veljajo podobne plastike v tujini od 2 do 4 milijone dinarjev. Posebno vred-

NA CESTI KUZMA-GRAD se je precej razširilo sankanje, ob katerem imajo veliko veselje zlasti šolski otroci. Toda zaradi tega je na precejšnji vzpetini postalo tako sklizko, da po njej ni mogoče z živino in vozmi. Vsekakor bi morali krajevni činitelji na to paziti in preprečiti tako početje.

NESREČE IN NEZGODE

TRČILA STA

Na cesti II. reda v Lendavi v Kranjčevi ulici sta 7. januarja pri srečavanju trčila tovornjak MB 27-65, vozil ga je Ignac Gjerek iz Maribora Slivniška 16, in traktor, ki ga je upravljal Stefan Poredoš iz Čentbe. Do trčenja je prišlo zaradi tega, ker traktorist ni upošteval ozkega in spolzkega cestišča. Tovornjak je zaneslo v desno in je zadel v obcestni kamen. Materialna škoda znaša okrog 50 tisoč dinarjev.

PRISTAL JE V OBCESTNEM JARKU

7. januarja ob 13.55 uri se je pripetila prometna nesreča na cesti Dokležovje — Veržej. Avtobus MB 35-78 je pri srečavanju z osebnim avtomobilom zapeljal preveč na desno. Zaradi zamrznjenega in nepluzenega snega, sofer avtobusa Matevž Hajšeg ni mogel več zavrnati krmila in pristal je v obcestnem jarku. Cloveških žrtev ni bilo.

DELAVEC POD PRIKOLICO

Na cesti IV. reda v Žepovcih se je 7. jan. pripetila nesreča. Traktorist Ferdo Ščap je vozil na traktorskem priklopniku gramoz. Zaradi spolzke ceste traktor ni mogel izpeljati iz gramozne jame. Delavci, med njimi je bil tudi Jože Košir, so poskušali prikolico in traktor poriniti iz jame. Prikolica se je ne nadoma nagnila in pokopala Koširja, ki je dobil težje telesne poškodbe.

nost predstavljata tudi ukradeni plastiki sv. Roka in sv. Sebastijana iz stranskega oltarja v cerkvi pri Arehu na Pohorju. Obe sta delo mariborskega baročnega kiparja Kristofa Reissa in izvirata iz prve polovice 18. stoletja. S to krajo je občutno okrnjen interier te cerkve, ki je izrazit kulturni spomenik. Vrednost obeh ukradenih plastik pri Arehu so ocenili na skupaj 1 milijon dinarjev. Prav tako so izvedenci ugotovili, da je ukradena lesena plastika Marije iz kapele v Oreho vi vasi iz sredine 19. stoletja. To je ljudsko rezbarsko delo vendar umetniško dovolj kakovostno. Vrednost te plastike so ocenili na 150.000 dinarjev. Vse doslej navedene plastike sodijo v seznam zaščitnih spomenikov in sploh ne bi prišle v poštev za izvoz. V primeru izvoza teh nabožnih plastik bi bilo potrebno posebno dovoljenje ustreznih organov. Prav tako je bilo u-

kradenih še več plastik iz raznih drugih cerkva in kapelic na področju okrajev Maribor in Celje. Domačini v posameznih krajih so ugibali o tem, kdo bi lahko bil storilec, ki mu je toliko stalo do nabožnih kipov. V nekaterih krajih so ta dejanja, ki so tuja naši družbeni stvarnosti, pripisovali komunistom.

Dosedanja preiskava je pokazala, da so naši kulturni spomeniki glede na lastništvo preslabo zaščiteni. Zavod za spomeniško varstvo v Mariboru ima premalo finančnih sredstev kadrov in tehničnih možnosti, da bi lahko pospešil dela pri registraciji kulturnih spomenikov. Zakon o spomeniškem varstvu pa pravi, da so zaščiteni pri nas vsi premični in nepremični objekti, ki kakorkoli dokumentirajo našo zgodovino preteklosti ne glede na to ali jih je Zavod za spomeniško varstvo že evidentiral ali ne.

—kar

Križem — kražem po Pomurju

VIDEM OB ŠČAVNICI

Preteklo nedeljo je organiziral krajevni odbor SZDL pri Vidmu razpravo o predlogu odloka za preživninsko varstvo kmečkih prebivalcev.

Po tem odloku naj bi kmetovalec, ki je star 65 let in ki bi dal zemljo kmetijski zadruzi, dobival mesečno preživnino. Višina te bi bila odvisna od velikosti zemljišča, povprečno pa bi se gibala okrog 11 tisoč dinarjev mesečno.

BOGOJINČANI GOSTOVALI V GANČANIH

V nedeljo je vaški aktiv ZMS Bogojina gostoval v Gančanih z dramo Ksavra Meška PRI HRASTOVIH. Z uprizoritvijo te drame, so se oddolžili pisatelju, ki je v nedeljo umrl. Gledalci, ki jih je bilo precej, so z veseljem zapuščali dvorano Prosvetnega društva, saj so videli resno kmečko dramo, katero so mladi igralci odigrali zelo lepo. T. C.

AKTIVNOST AMD BELTINCI

V Beltincih že vrsto let deluje AMD, katerega glavna naloga je, usposabljanje šoferjev-amaterjev. To društvo je bilo posebno aktivno v preteklem letu, saj je organiziralo več tečajev A in B kategorije ter tečajev za mopediste in usposobilo nad 100 šoferjev-amaterjev. Društvo si je nabavilo tudi osebni avtomobil in ima stalnega inštruktorja, tako da lahko tečaje vršijo neprenehoma. Tudi sedaj traja v Beltincih tečaj za šoferje in so te dni končali s teoretskim delom. V prihodnje nameravajo organizirati še več tečajev, posebno za mopediste.

OBCNI ZBOR RK

Pri Vidmu je bil v nedeljo občni zbor organizacije Rdečega križa.

Na območju te organizacije so v lanskem letu organizirali tudi krvodajalsko akcijo, v kateri se je odzvalo 150 krvodajalcev. Na občnem zboru so sklenili, da bodo organizirali oddajo krvi tudi v letošnjem letu, prav tako pa bo organizacija sodelovala pri vseh akcijah s področja socialnega varstva in skrbstva.

DELOVNA MLADINA V VERŽEJU

Mladina v Veržehu kaže veliko zanimanje za kulturno udejstvovanje. Pred nedavnim je vaški aktiv ZMS pripravil skupaj s Prosvetnim društvom Nušičevo komedijo v 3 dejanjih »DOKTOR«. Ker je pa med prebivalstvom še veliko zanimanje za uprizorjeno komedijo, so igralci sklenili, da bodo komedijo »Doktor« ponovili prihodnjo nedeljo. Vodstvo aktiva je pred nedavnim predlagalo, da bi priredili Pokaži, kaj znaš, kjer bi posamezni mladinci ali pa tudi skupine prikazale odraslim kaj jih najbolj zanima in zakaj. Skratka, med mladinkami in mladinci v Veržehu je veliko zanimanje ne samo na kulturnem, temveč tudi na športnem področju T. C.

BRATONCI DOBIJO TRGOVINO

Trgovsko podjetje »Ravenka« iz Beltincev, ki si zelo prizadeva zadovoljiti potrošnike na svojem področju, bo v kratkem odprla trgovino tudi v Bratoncih, v prostorih novega vaškega doma. Bratončani so namreč že celih 7 let brez trgovine in se poslužujejo trgovin v Beltincih, kar pa je zelo neprimerno posebno v poletnem času, ko je veliko dela. Zato se odločitve trgovskega podjetja »Ravenka«, ki si že urejuje prostor za trgovino prav gotovo vaščani zelo veselijo. Po predvidevanjih nameravajo odpreti trgovino v Bratoncih že v začetku prihodnjega meseca.

LJUTOMERSKA KRONIKA

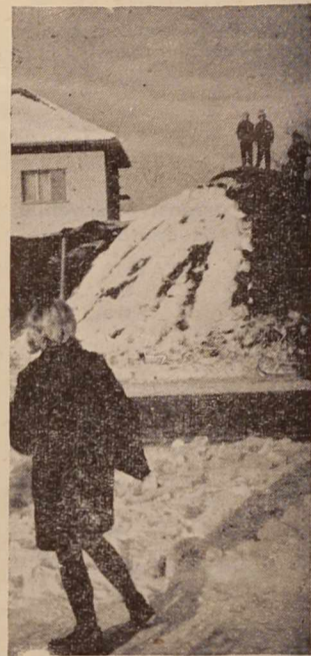
Na območju ljutomerskega matičnega urada so zabeležili v lanskem letu 38 rojstev, 48 smrtnih primerov in 58 porok. Na območju matičnega urada v Cezanjevcih je bilo 10 rojstev, 14 smrtnih primerov in 8 porok. Na Razkrižju je bilo vsega po 17: rojstev, porok in smrtnih primerov. V Krizevcih je bilo rojenih 33, poročenih 37 parov, umrlo pa je 48 ljudi. V Veržehu so zabeležili 7 rojstev, 3 poroke in 6 smrtnih primerov v Bučkovičih pa 29 rojstev, 15 porok in 24 smrtnih primerov. Treba je omeniti, da se nanašajo podatki za rojstva samo za rojstva na domu.

Popravek:

V prejšnji številki smo pomotoma objavili, da je rodila Marija Horvat iz Petanjec delkico. Rodila je dečka.

Kmetovalec Stevo Zlokapa, v bližini Siska, zbira plodove nenavadnih oblik, kot je tudi ta na sliki, v rokah dečka — eden najlepših iz njegove zbirke — repa labud.

Zimski motiv — sankališče in zasnežena gora, vse na kupu gramozu in zemlji, seveda za otroke.

Iz SKŠ Rakičan

Pred dnevi je izšla na rakičanski Srednji kmetijski šoli peta številka glasila »V sencih popolov«. Glasilo bi moralo iziti že pred 29. novembrom, vendar je zaradi nekaterih težav izšlo šele za dan JLA.

Na 22. straneh glasilo prinaša poročila šolskih organizacij, z uvodnim člankom Jureta Danča »V luči 22. decembra«, več leposlovnih prispevkov in sestavkov za razvedrilo, glasilo pa je opremljeno tudi s številnimi ilustracijami. O delu organizacij na šoli in

njihovih bodočih nalogah piše Jože Siherle, da naj bi bila izvenšolska dejavnost mladih na šoli tesno povezana med seboj, kajti le na tak način je možen uspeh sleherne organizacije. S kadrovskimi spremembami, ki so nastale v organizaciji, so se metode dela v nekaterih pogledih menjale, toda vsebina in oblika dela je ostala ista. V začetku so naleteli na nekatere težave glede koordinacije članstva v komiteju, katerega so pomladili. S pomočjo starejših so sedaj že uspešno premagali prve težave, posvetili pa se bodo morali še tekoči problematiki, kajti le na tak način bo njihovo delo aktualno.

V stalni rubriki »Utrpi ljubezni« so objavljeni štirje prozni sestavki mladih, medtem ko je med ostalimi leposlovnimi prispevki več dobro napisanih pesmi, kot npr.: Gruškovnjakovi Prodajalka kostanja in Cigansko slovo, Ko dejanja govore in drego.

Sportnim dogodkom na šoli in otvoritvi novega stadiona so posvečene tri strani, objavljen pa je tudi podlistek v nadaljevanju pod naslovom »Srečanje«.

Ne bi vam vedel točno povedati, na kateri postaji je vstopila kmečka ženica v motorni vlak, ki že navsezgodaj odpelje iz Murske Sobote proti Ljubljani. Nankrat se je znašla ob meni in zanesljivo bi rinila s svojim starim kovčkom dalje, če je ne bi ustavil. Stokaje je odlagala težko breme in boječ priselila.

Ker so mi razgovori s preprostimi kmečkimi ljudmi nadvse ljubi, sva se kmalu zapletla v prijetno kramljanje. O vremenu, o hudi zimski in ubogih potnikih, ki prezbajajo v nezakurjenih železniških čakalnicah sva se pogovarjala in še o marsičem, kot je to že navada med sopotniki na dolgi voznji.

Ko je prišla ženica povsem do sapa, se ni pozabila pohvaliti s svojima sinovoma in hčerko, ki so poženjeni v mestih, kjer so se dobro znašli. Pravkar da gre k sinu v Ljubljano. Pred dnevi so klali doma prašiča in sedaj jih s starim, s katerim živita povsem osamljena na domačiji, ob-

iskujeta kar po vrsti z dobrotami, ki si jih mladi ob enolični hrani v mestu tako zelo želijo, je dejala in pristavila: — Ej, ko bi mladi vedeli, kako se pehava s starim na gruntu, da za silo obdelava zemljo, rediva živino in plačujeva davke!

— No, gotovo vam pomagajo ti vaši mladi ljudje z denarjem in poleti zanesljivo pridejo pomagat

Tudi na vlaku. Bliže ko smo bili Ljubljani, bolj je naraščala neroprnost stare ženicke. Ni se mogla učkati srečanja s svojim sinom. Celo leto se nista videla, sedaj pa jo gotovo že čaka na peronu. Zdelo se mi je, da se celo sam veselim dogodka, ki mu bom pričal, ko si bosta mati in sin padla v objem.

Ko se je vlak ustavil na konč-

zardeval od sramu, ko mu je stara ženica v gneči mladih čedno oblečenih ljudi ponujala roko.

— Kje imate prtijago? je tedaj hladno vprašal mladi mož.

— Glej, ta gospod je bil tako prijazen, da je prinesel težak kovček iz vlaka namesto mene, je s prizvokom razočaranja dejala ženica in se mi hitela zahvaljevati.

— Ali zares ne zmorete boljšega kovčka, da nosite to scefarno prtijago v Ljubljano! Onemel sem ob besedah mladega moža, njenega Jožeka. Se vedno sta si stala nasproti in med njima kovček, ob katerem je zardeval mladi mož in ni vedel, ali naj se loti »sramotnega« predmeta ali ne.

Napravil sem nekaj korakov in se ozrl. Srečal sem utrujen in razočaran pogled stare žene. Pohitela je za mano in mi ponudila roko, rekoč: — Hvala vam, gospod; nikoli ne bom pozabila vaše prijaznosti. Pa kovček ste mi pomagali prenesti iz vlaka, moj stari kovček, ki je od samega prenašanja že povsem scefran.

KOVČEK

na polje, sem pobaral ženico.

— Kaj bi to, saj še njim ni dovolj, kar zaslužijo; poleti pa se navadno odpravijo na dopust k morju ali v planine. Samo hčerka pride poleti tu in tam domov, pa se nikoli ne more učkati slovesa, češ, da ji je dolg čas doma in da nima, kot sama pravi, nobenega razvedrila.

Hitro mine čas, če se ljudje pogovarjajo o zanimivih zadevah.